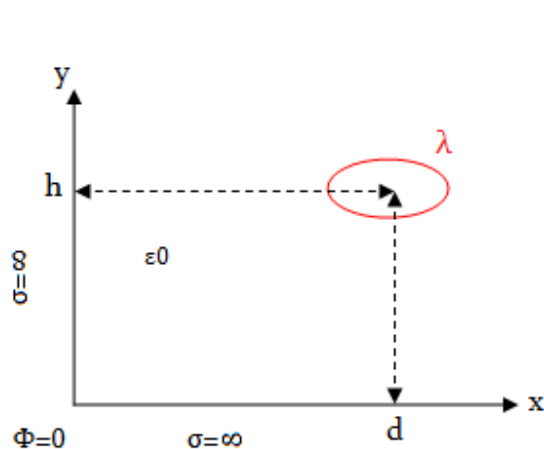
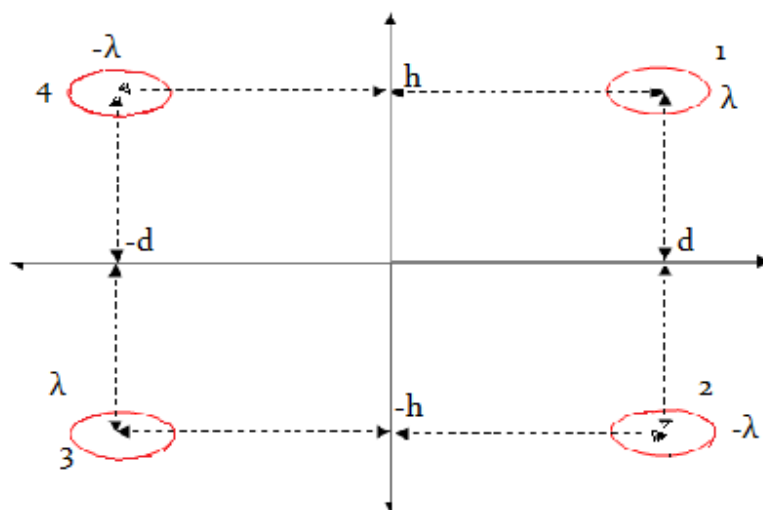

Άσκηση 7:

Σχήμα Α

Σχήμα Β

(α) Εύρεση Δυναμικού Πεδίου

Χρησιμοποιούμε την θεωρία του κατοπτρισμού και σχηματίζουμε τα παραπάνω είδωλα. Τώρα το δυναμικό για $x, y > 0$ μπορεί να γραφτεί ως επαλληλία των δυναμικών των τεσσάρων κύκλων.

Επομένως, $\Phi(x, y, z) = \Phi_1(x, y, z) + \Phi_2(x, y, z) + \Phi_3(x, y, z) + \Phi_4(x, y, z)$.

Στόχος μας είναι να βρούμε το διάνυσμα \mathbf{R}_1 . Αρχικά ασχολούμαστε με τον δακτύλιο 1 και ορίζουμε τα ακόλουθα διανύσματα:

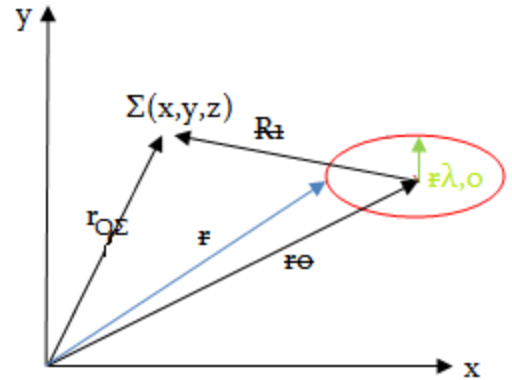
- Το διάνυσμα $\mathbf{r}_{o,1} = d \cdot \mathbf{i}_x + h \cdot \mathbf{i}_y$, όπου δηλώνει την απόσταση από την αρχή των αξόνων $O(0,0)$ έως το κέντρο του κύκλου,
- Το διάνυσμα $\mathbf{r}_{\lambda,0} = (a \cdot \cos(\phi)) \cdot \mathbf{i}_x + (a \cdot \sin(\phi)) \cdot \mathbf{i}_z$, το οποίο δηλώνει την απόσταση από το κέντρο του κύκλου έως την περιφέρεια του (σαν να έχω πάρει δηλαδή κυκλικές συντεταγμένες με κέντρο το κέντρο του κύκλου)
- Από τα παραπάνω διανύσματα ορίζω:

$$\mathbf{r} = \mathbf{r}_{o,1} + \mathbf{r}_{\lambda,0} = (d + a \cdot \cos(\phi)) \cdot \mathbf{i}_x + h \cdot \mathbf{i}_y + a \cdot \sin(\phi) \cdot \mathbf{i}_z$$
- Ορίζουμε και το διάνυσμα $\mathbf{O\Sigma}$: $\mathbf{r}_{O\Sigma} = x \cdot \mathbf{i}_x + y \cdot \mathbf{i}_y + z \cdot \mathbf{i}_z$
- Από τα παραπάνω προκύπτει το $\mathbf{r}_{O\Sigma} = \mathbf{r} + \mathbf{R}_1 \Rightarrow \mathbf{R}_1 = \mathbf{r}_{O\Sigma} - \mathbf{r}$

$$= (x \cdot \mathbf{i}_x + y \cdot \mathbf{i}_y + z \cdot \mathbf{i}_z) - [(d + a \cdot \cos(\phi)) \cdot \mathbf{i}_x + h \cdot \mathbf{i}_y + a \cdot \sin(\phi) \cdot \mathbf{i}_z] \Rightarrow$$

$$\mathbf{R}_1 = [(x - a \cdot \cos(\phi) - d) \cdot \mathbf{i}_x + (y - h) \cdot \mathbf{i}_y + (z - a \cdot \sin(\phi)) \cdot \mathbf{i}_z]$$

$$R_1 = |\mathbf{R}_1| = \sqrt{(x-d)^2 + a^2 + (y-h)^2 + z^2 - 2 \cdot a \cdot ((x-d) \cdot \cos(\phi) + z \cdot \sin(\phi))}$$

Άρα το δυναμικό είναι χάρη στην αρχή της επαλληλίας:

$$\begin{aligned} \Phi_1(x,y,z) &= \frac{1}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{dq}{R_1} \\ &= \frac{1}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{\lambda \cdot dl}{R_1} \\ &= \frac{1}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{\lambda \cdot a \cdot d\phi}{R_1} \\ &= \frac{1}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{\lambda \cdot a \cdot d\phi}{\sqrt{(x-d)^2 + a^2 + (y-h)^2 + z^2 - 2 \cdot a \cdot ((x-d) \cdot \cos(\phi) + z \cdot \sin(\phi))}} \end{aligned}$$

$$\Phi_1(x,y,z) = \frac{1}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{\lambda \cdot a \cdot d\phi}{\sqrt{(x-d)^2 + a^2 + (y-h)^2 + z^2 - 2 \cdot a \cdot ((x-d) \cdot \cos(\phi) + z \cdot \sin(\phi))}}$$

Για τον κύκλο 2:

$$\mathbf{r}_{0,2} = d \cdot \mathbf{i}_x - h \cdot \mathbf{i}_y, \quad \mathbf{r}_{\lambda,0} = (a \cdot \cos(\phi) \cdot \mathbf{i}_x + a \cdot \sin(\phi) \cdot \mathbf{i}_z,$$

$$\mathbf{R}_2 = \mathbf{r}_{0\Sigma} - \mathbf{r} \rightarrow \mathbf{R}_2 = [(x - a \cdot \cos(\phi) - d) \cdot \mathbf{i}_x + (y+h) \cdot \mathbf{i}_y + (z - a \cdot \sin(\phi)) \cdot \mathbf{i}_z]$$

$$R_2 = |\mathbf{R}_2| = \sqrt{(x-d)^2 + a^2 + (y+h)^2 + z^2 - 2 \cdot a \cdot ((x-d) \cdot \cos(\phi) + z \cdot \sin(\phi))}$$

Παρατηρούμε ότι το μόνο που αλλάζει στα διανύσματα είναι η τιμή του d,h. Επομένως για τους κύκλους 3,4:

$$\text{Για τον 3: } \mathbf{r}_{0,3} = -d \cdot \mathbf{i}_x - h \cdot \mathbf{i}_y$$

$$\mathbf{R}_3 = |\mathbf{R}_3| = \sqrt{(x+d)^2 + a^2 + (y+h)^2 + z^2 - 2 \cdot a \cdot ((x+d) \cdot \cos(\phi) + z \cdot \sin(\phi))}$$

$$\text{Για τον 4: } \mathbf{r}_{0,4} = -d \cdot \mathbf{i}_x + h \cdot \mathbf{i}_y$$

$$\mathbf{R}_4 = |\mathbf{R}_4| = \sqrt{(x+d)^2 + a^2 + (y-h)^2 + z^2 - 2 \cdot a \cdot ((x+d) \cdot \cos(\phi) + z \cdot \sin(\phi))}$$

Άρα για το δυναμικό του κάθε δαχτυλίου, ισχύει:

$$\Phi_2(x,y,z) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{-\lambda a d\varphi}{\sqrt{((x-d)^2+a^2+(y+h)^2+z^2-2a*((x-d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))}}$$

$$\Phi_3(x,y,z) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{\lambda a d\varphi}{\sqrt{((x+d)^2+a^2+(y+h)^2+z^2-2a*((x+d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))}}$$

$$\Phi_4(x,y,z) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{-\lambda a d\varphi}{\sqrt{((x+d)^2+a^2+(y-h)^2+z^2-2a*((x+d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))}}$$

Άρα έχουμε

$$\Phi_1(x,y,z) + \Phi_2(x,y,z) + \Phi_3(x,y,z) + \Phi_4(x,y,z), \quad x>0 \ \&\& \ y>0$$

$$\Phi(x,y,z) =$$

$$0, \quad x<0 \ || \ y<0$$

Το δυναμικό είναι ίσο με μηδέν για $x<0$ είτε $y<0$ είτε $x<0$ και $y<0$, από τον ορισμό της άσκησης. Η μέθοδος των ειδώλων είναι απλά για διευκόλυνση στην εύρεση του δυναμικού ($x>0, y>0$).

(β) Για την εύρεση του ηλεκτρικού πεδίου:

$$E_1(x,y,z) = \frac{\lambda a}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{d\varphi}{((x-d)^2+a^2+(y-h)^2+z^2-2a*((x-d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))^{\frac{3}{2}}}$$

$$E_2(x,y,z) = \frac{-\lambda a}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{d\varphi}{((x-d)^2+a^2+(y+h)^2+z^2-2a*((x-d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))^{\frac{3}{2}}}$$

$$E_3(x,y,z) = \frac{\lambda a}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{d\varphi}{((x+d)^2+a^2+(y+h)^2+z^2-2a*((x+d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))^{\frac{3}{2}}}$$

$$E_4(x,y,z) = \frac{-\lambda a}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{2\pi} \frac{d\varphi}{((x+d)^2+a^2+(y-h)^2+z^2-2a*((x+d)\cos(\varphi)+z\sin(\varphi)))^{\frac{3}{2}}}$$

$$E_1(x,y,z) + E_2(x,y,z) + E_3(x,y,z) + E_4(x,y,z), \quad (x,y)>0$$

Άρα, $E(x,y,z) =$

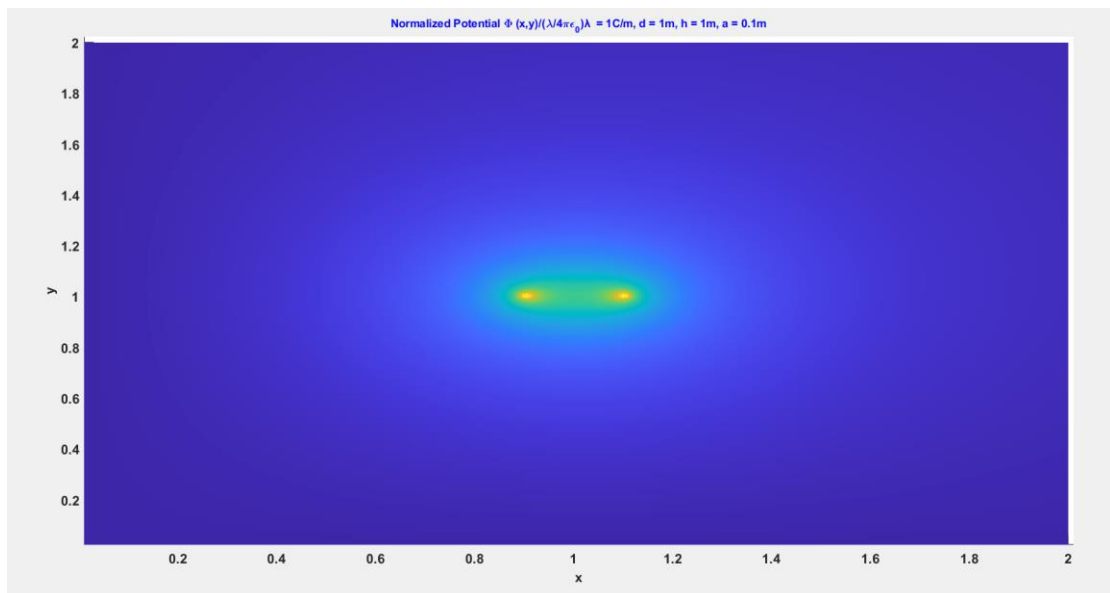
$$0, x < 0 \parallel y < 0$$

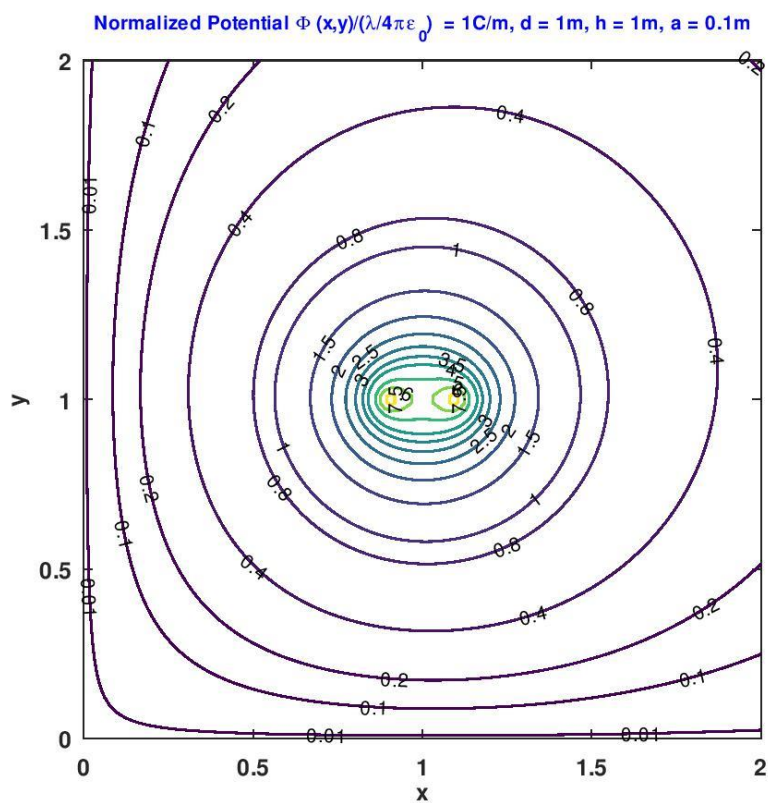
(γ) Η επιφανειακή πυκνότητα στο γειωμένο επίπεδο $y=0$

Χρησιμοποιούμε την οριακή συνθήκη για την κάθετη συνιστώσα του D : $D = i_n(D_2 - D_1)$

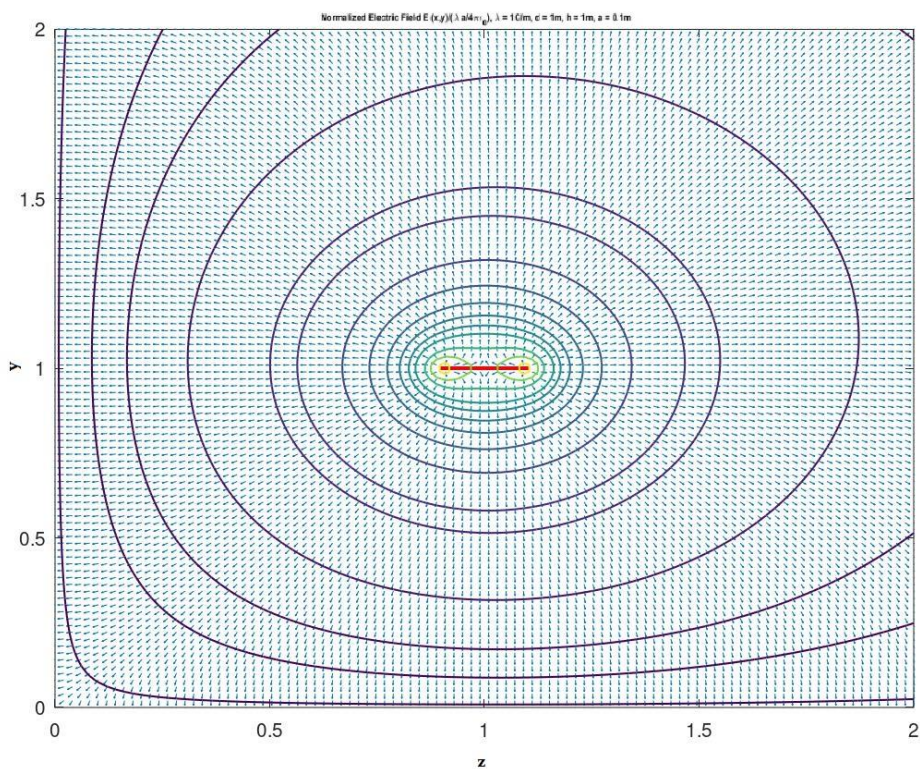
$$\sigma = \epsilon_0 E_y(y=0) = \frac{\lambda * a * h}{4 * \pi} \int_0^{2\pi} \left\{ -\frac{1}{R^3} - \frac{1}{R^3} + \frac{1}{R^3} + \frac{1}{R^3} \right\} d\phi$$

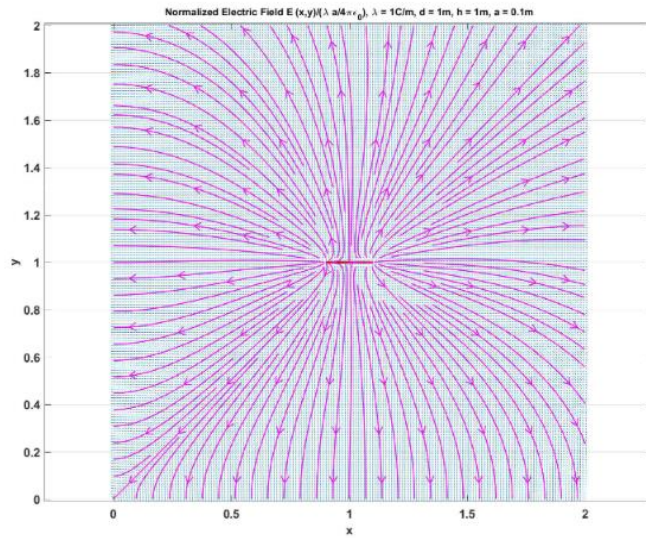
Τα επόμενα ερωτήματα έχουν υλοποιηθεί σε Octave:

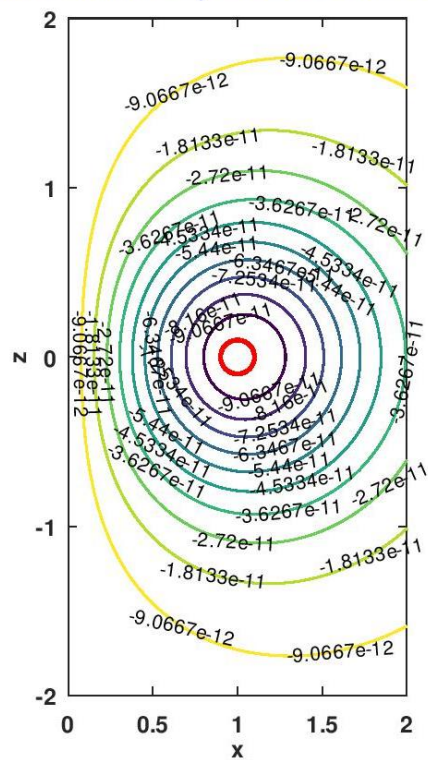
Σχήμα 1: Δυναμικό φορτισμένου δακτυλίου στο χώρο μεταξύ δύο γειωμένων επιπέδων

Σχήμα 3: Ηλεκτρικό πεδίο φορτισμένου δακτυλίου

Normalized $\lambda(x,y)/(\lambda^*a/4\pi\epsilon_0) = 1C/m, d = 1m, h = 1m, a = 0.1m$

Σχήμα 4: Επιφανειακή πυκνότητα ηλεκτρικού φορτίου πάνω στο $y=0$ γειωμένο επίπεδο